

Tid, som deri nævnes, fremkomme et Lovforslag, hvorefter disse Tiender kunne afløses. Jeg ser ikke, hvorledes man kan komme til en Afløsning i en nær Fremtid, dersom Regjeringssudkastet vedtages, thi da slaar man Tienden fast paany, medens jeg holder mig overbevist om, at Lovgivningsmagten, naar Tienden kommer til at indflyde i Statskassen, snart vil finde, at det er hensigtsmæssigt og ønskeligt at faa en fuldstændig Afløsning af den. Naar jeg for mit Bedkommende ikke har tiltraadt Underændringsforslaget, er det ingenlunde fordi jeg er imod det, men fordi jeg mener, at vi ikke skulle besvære vore to første Paragrafer med denne Tilføining, og idet jeg antager, at det, den tilfigter, vil komme lige hurtigt alligevel. Forsaa vidt der imidlertid er større Stemning i Thinget for at vedtage denne Tilføining, kan jeg for mit Bedkommende meget godt gaa med dertil. — Jeg skal saaledes for Diebliffet indskrænke mig til denne Indledning af Sagen.

Ministeren for Kirke- og Under-

visningsvæsenet: Jeg vil strax, for ikke at glemme det, hvad der let kunde ske, da jeg kommer til at opholde mig ved flere Punkter, yttre et Par Ord i Henseende til de sidste Bemærkninger af den ærede Ordfører angaaende et Ændringsforslag, der er stillet til Flertallets her foreliggende Forslag til to nye Paragrafer 1 og 2. Jeg tror, at man gjør rettest i aldeles at holde den Tanke borte, hvilken Ordning der skulde være den, der giver lettest Udgang til at faa Tienden afløst, thi dette er et Spørgsmaal af en ganske anden Besskaffenhed end det, hvorom der egentlig her er Tale. Jeg indrømmer fuldstændigt, at paa Mange vil det her stillede Forslag gjøre et godt Indtryk, dersom de tro derigjennem lettere at naa til en Afløsning af Tienden, men jeg formener, at man meget let kan feile i sin Forudsætning i saa Henseende, og naar den ærede Ordfører f. Ex. har den Overbevisning, at man ad den Vej, som er foreslaaet af Flertallet, vil nærme sig til det Tidspunkt, da en Afløsning af Tienden vil finde Sted, saa har jeg en modsat Overbevisning og ikke alene jeg, men flere, som forøvrigt ingenlunde dele

min Mening i disse Sager. Saaledes har f. Ex. et æret Medlem (Høgssbro), der sidder ffræes overfor mig, men som ikke nu er tilstede, udtalt som sin Overbevisning, at han netop maatte gaa ud fra, at der var mere Sandsynlighed for en Afløsning af Tienden under en saadan Ordning som den, der nu bestaar, og som derfor ønskes bevaret, idet da Meget kunde gjøre det tilraadeligt og ønskeligt at faa en saadan Afløsning, medens dette Unskellige vilde falde bort, naar Tienden først var gaaet over til at blive en solid og god Statsindtægt. Jeg vil derfor ønske, at dette Spørgsmaal maa blive holdt aldeles udenfor den foreliggende Debat. — Hvad nu de to foreliggende Paragrafer angaar, — med Hensyn til hvilke jeg fuldstændigt skal erkjende, at det er naturligt, at de ere satte til særlig Behandling, idet det nemlig er utvivlsomt, at den Beslutning, Thinget maatte fatte i Henseende til disse Paragrafer, vil være afgjørende for hele Lovens Skjæbne —, skal jeg tillade mig nogle almindelige Bemærkninger. Jeg har i den Forhandling, som Udvalget har gjort mig den Ære at have med mig, udtalt mig angaaende Lovens Hovedpunkter saaledes, at jeg vel tør sige, — og jeg tror ogsaa, at det i Udvalgets Betænkning er erkjendt, — at jeg ikke har ladet det mangle paa Beredvillighed til at komme imøde i Henseende til endogsaa flere af disse Hovedpunkter, og det i en Udvikling af dem, som isøvrigt maatte siges at være af væsentlig og indgribende Betydning. Men paa den anden Side har jeg erklæret mig imod — og jeg fastholder denne Erklæring, — meget bestemt imod en saadan Forvandling af hele Lovens Grundlag som den, der er bragt i Forslag i de her foreliggende Paragrafer. Jeg skal nu ikke gaa ind paa en meget udførlig Udvikling af de Betragtninger, som ere ledende for mig i den Henseende, men jeg tror dog, at det er baade rigtigt og nødvendigt i Korthed at sammenfatte og præcisere de Grunde, der ere ledende for mig i Henseende til det, der foreligger. Jeg vilde da sige, at jeg for det Første vilde betragte en saadan total Omvæltning af de nu gjennem saa lange Tider bestaaende Forhold som unødvendig, som ufornøden for at opnaa netop samtlige de For-